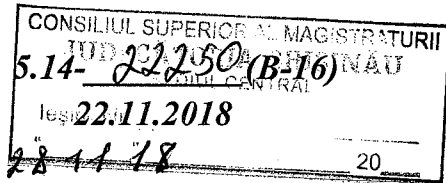

Republica Moldova
Judecătoria Chișinău (sediul Central)
mun. Chișinău

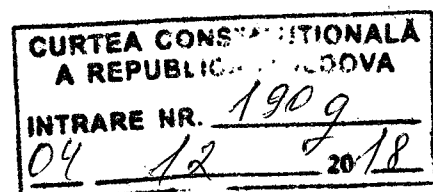
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28

Judecătoria Chișinău (sediul Central), mun. Chișinău, în baza încheierii nr. 3-356/18, din 12.11.2018, vă remite sesizarea reprezentantului reclamantului Crengă Iosif, avocatului Chetrușcă Viorel privind excepția de neconstituționalitate a art. 71 din Hotărârea de Guvern nr. 1073 din 01.10.2007 privind aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise în cauza civilă nr. 3-356/18, pornită la cererea de chemare în judecată înaintată Creangă Iosif către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, cu privire la anularea procesului-verbal și a sancțiunii aplicate în baza acestuia.

Anexă: - Material civil nr. 3-356/18 53 file

Judecător în Judecătoria
Chișinău (sediul central)

Brăgaru Alina

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire - *Diorel Chetrușcă*
2. Adresa - *Chișinău, str. Independenței*
1. Numele/Prenumele reprezentantului -
2. Funcția - Avocat
3. Adresa -

16 ap. 29
tel. 069108229

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagma „în afara amenzii prevăzute de Codul contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.3-6, art.15), se aplică și tariful dublu al taxei stabilite pentru depășirile de greutate și/sau dimensiune la eliberarea autorizațiilor speciale de transport, conform Titlului IX al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 2007), iar administratorul drumului poate solicita încasarea prejudiciului cauzat drumului, conform Codului civil al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661).” de la articolul 71 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise nr. 1073 din 01.10.2007.

Redacția integrală a articolului 71 din hotărârea menționată stabilește:

„71. Dacă în urma verificărilor pe drumuri se depistează convoaie cu greutate și/sau dimensiune ce depășesc limitele admise fără autorizații speciale de transport sau dacă masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizație, precum și parcurgerea unui tronson ce nu este prevăzut în autorizația specială de transport, în afara amenzii prevăzute de Codul contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.3-6, art.15), se aplică și tariful dublu al taxei stabilite pentru depășirile de greutate și/sau dimensiune la eliberarea autorizațiilor speciale de transport, conform Titlului IX al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 2007), iar administratorul drumului poate solicita încasarea prejudiciului cauzat drumului, conform Codului civil al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661).”

Excepția de neconstituționalitate a prevederilor enunțate este ridicată în temeiul

articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016.

III. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante ale Constituției:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

- (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

2. Prevederi relevante ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218 din 24 octombrie 2008:

Articolul 200. Încălcarea regulilor traficului de încărcături periculoase, de mare gabarit sau supragrele

- (1) Încălcarea regulilor traficului de încărcături periculoase (explozive, ușor inflamabile, radioactive sau toxice), de mare gabarit sau supragrele cu vehicule se

sanctionează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

3. Prevederi relevante ale Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise nr. 1073 din 01.10.2007:

71. Dacă în urma verificărilor pe drumuri se depistează convoaie cu greutate și/sau dimensiune ce depășesc limitele admise fără autorizații speciale de transport sau dacă masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizație, precum și parcurgerea unui tronson ce nu este prevăzut în autorizația specială de transport, în afara amenzii prevăzute de Codul contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.3-6, art.15), se aplică și tariful dublu al taxei stabilite pentru depășirile de greutate și/sau dimensiune la eliberarea autorizațiilor speciale de transport, conform Titlului IX al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 2007), iar administratorul drumului poate solicita încasarea prejudiciului cauzat drumului, conform Codului civil al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661).

4. Prevederi relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale la această convenție:

Articolul 4 din Protocolul 7

Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori

1. Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.
2. Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.
3. Nici o derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art. 15 din convenție.

5. Prevederile relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice:

Articolul 14

7. Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit din pricina unei infracțiuni pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă în conformitate cu legea și cu procedura penală a fiecărei țări.

IV - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

1. La 19.04.2018, conducând mijlocul de transport personal cu numărul de înregistrare CT AL 259, în calitate de persoană fizică și în interes personal, cet. Creangă Iosif a fost stopat pe traseul M14, KM 306 pentru controlul sarcinii pe osie. După efectuarea cântăririlor menționate, a fost depistată o depășire a greutății totale admise cu 2.7 tone și o depășire a sarcinii pe osia ordinară de 1,6 tone. În acest temei, de către inspectorul Spatarel Sergiu (codul 085), a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție numărul 2152400704016047 în care a fost constatată contravenția prevăzută la art. 200 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și a fost aplicată o amendă în valoare de 300 lei. Sancțiunea dată a fost executată benevol de către cet. Creangă Iosif la 21 aprilie 2018.

2. Tot atunci (la 19.04.2018) și pentru aceeași faptă, în temeiul procesului – verbal nr. 800374 privind controlul sarcinii pe osie, de către Banari T., Castraveti V. și Pisari V. (funcțiile acestora nu sunt indicate în procesul-verbal), în baza prevederilor art. 351 din Codul fiscal al Republicii Moldova și art. 71 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise nr. 1073 din 01.10.2007 a fost aplicată o altă amendă în sumă de 5550,70 lei.

V. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

A. Pretinsa încălcare a articolului 21 din Constituție

1. Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă a devenit un principiu fundamental și incontestabil al oricărui sistem de drept și este garantat de normele actelor internaționale, la care a aderat și Republica Moldova. Astfel, potrivit articolului 4 alin. 1 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru

săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat. Cu termeni similari operează și articolul 14 alin.7 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

2. Curtea Constituțională, conferind principiului non bis in idem o conotație constituțională, în Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 din Codul de procedură penală a subliniat:

„[...] dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă derivă din art.21 din Constituție, conform căruia: „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”.

3. Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa.

4. În speță, observăm că cet. Creangă Iosif a fost sancționat de două ori pentru aceeași faptă și anume:

a) prima dată în temeiul la art. 200 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și a fost aplicată o amendă în valoare de 300 lei. Prevederile citate statuează că: „(1) Încălcarea regulilor traficului de încărcături periculoase (explozive, ușor inflamabile, radioactive sau toxice), de mare gabarit sau supragrele cu vehicule se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”;

b) a doua oară, pentru aceeași faptă, în temeiul procesului –verbal nr. 800374 privind controlul sarcinii pe osie, în baza prevederilor art. 351 din Codul fiscal al Republicii Moldova și art. 71 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise nr. 1073 din 01.10.2007 a fost aplicată o altă amendă în sumă de 5550,70 lei.

5. Examinând prevederile Cuprinse în Codul contravențional și cele din Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007 atestăm că suntem în prezența când persoana este atrasă de două ori la răspundere pentru una și aceeași faptă, și anume - încălcarea regulilor traficului de încărcături periculoase, de mare gabarit sau supragrele cu vehicule”.

6. Sui generis putem afirma că ambele forme de răspundere sunt de natură penală și ambele prevăd sancționarea unor fapte identice. Astfel, în partea ce ține de răspunderea contravențională este de necontestat faptul că legea contravențională conține prevederi care indică de fapt natura penală a contravențiilor administrative. În cauza Ziliberg v. Moldova din 1 februarie 2005, Curtea Europeană a reținut că,

caracterul general al legii contravenționale și scopul pedepsei, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că sunt aplicabile principiile similare celor două legi: contravențională și penală.

7. În partea referitoare la sancțiunea aplicată în temeiul art. 71 din Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că sancțiunile administrative pentru fapte de natură fiscală sunt de natură penală. La fel, dubla sancționare administrativă și penală pentru fapte de natură fiscală nu respectă principiul *ne bis in idem*.

8. Curtea Europeană determină dacă fapta intră în domeniul de aplicare al „materiei penale” în funcție de criterii alternative: (1) calificarea juridică a infracțiunii litigioase în dreptul național, (2) natura însăși a acesteia și (3) severitatea sancțiunii aplicabile (Engel și alții c. Olandei; Ozturk c. Germaniei; Jussila c. Finlandei).

9. În situația în care o faptă nu este calificată drept penală după primul criteriu (deoarece în dreptul intern al statului membru este calificată drept contravenție, faptă administrativă sau disciplinară etc.), intră în joc criteriile doi și trei. Dintre cele două, esențial este al doilea criteriu, cel privind natura sancțiunii și în special primul subcriteriu - cui anume se adresează norma în discuție: unui grup specific (ex: militari; funcționari publici etc.) sau, dimpotrivă, are un caracter general (Eggs c. Elveției, comp. Weber c. Elveției).

10. În circumstanțele litigiului, Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007 prevede pentru încălcarea regulilor traficului de încărcături periculoase, de mare gabarit sau supragrele cu vehicule o sancțiune mai aspră de cât Codul contravențional (persoana sancționată contravențional beneficiază de o reducere cu 50% a sumei amenzii în cazul în care se achită în termen de 3 zile, pe când în cazul în care sancțiunea intervine în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007 această facilitare nu se aplică).

11. Deoarece sancțiunile cuprinse în ambele norme, au o natură penală cu aplicare discreționară din partea statului, urmează a fi aplicat principiul aplicării legii penale mai favorabile. Or, în cazul în care legiuitorul, incriminează o faptă identică, dar nu distinge în ce situații se aplică sancțiunile Legii nr. 845 din 3 ianuarie 1992 și în ce situație se aplică prevederile Codului Contravențional, se creează un spațiu pentru decizii arbitrare, fiind afectate principiul constituțional al securității raporturilor juridice și dreptul la proprietate, garantate de art. 46 al Constituției.

12. Mai mult, în respectiva situație suntem în prezența a două norme de natură penală succesive, fapt pentru care urmează a fi aplicată cea mai blândă. În acest sens, și art.7 paragraful 1 din Convenția Europeană impune stabilirea *lex mitior* în mod concret și global. Prin urmare, când se stabilește că una din legi este mai favorabilă, atunci aceea se aplică în toate privințele.

13. Astfel, constatând în speță că ambele forme de răspundere sunt de natură penală, prin raportare la circumstanțele cauzei, persoana fizică urma a fi atrasă la răspundere în temeiul Codului contravențional care stabilește o sancțiune mai blândă.

14. Cu referire la incriminarea unor fapte de natură penală identice, în

hotărârea din 18 mai 2017 în cauza Johannesson și alții vs. Islanda, Curtea Europeană a hotărât în unanimitate că a fost încălcat art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană. În cauză, reclamantii s-au plâns că au fost judecați de două ori pentru faptul de a nu fi făcut declarații exacte cu privire la veniturile realizate: în primul rând, prin impunerea unor amenzi fiscale și, în al doilea rând, printr-un proces penal ulterior și condamnarea pentru infracțiuni fiscale agravante.

15. Aplicând jurisprudența relevantă, în cauza citată mai sus, Curtea Europeană a constatat că ambele seturi de proceduri au fost de natură penală. Mai mult decât atât, faptele care au stat la baza celor două proceduri au fost aceleași: atât condamnarea reclamantilor cât și impunerea de suprataxe fiscale au avut la bază nedeclararea veniturilor pentru aceeași perioadă de timp, și de asemenea au vizat aceleași sume eludate. Curtea a reiterat că, în cazul în care autoritățile răspund unui comportament ilicit cu proceduri atât penale cât și administrative, pentru a nu se încălca principiul non bis in idem, se impune să fie îndeplinite anumite condiții. În special, pentru a nu exista o dublare a procedurilor, între cele două seturi de proceduri trebuie să existe o legătură materială și temporală suficient de strânsă. De asemenea, acestea ar trebui să fie combinate într-o manieră integrată încât să formeze un ansamblu coerent.

16. În cazul dat, ambele texte normative stabilesc sancțiuni pentru același comportament ilicit. Ambele proceduri sancționatorii, pentru aceeași faptă, pot fi aplicate concomitent. Prin urmare, între aceste două seturi de proceduri nu există nici o legătură materială și temporală suficient de strânsă care ar determina combinarea într-o manieră integrată încât să formeze un ansamblu coerent, cerință reținută de Curtea Europeană în jurisprudența sa.

17. Problematika dublei sancționări a fost abordată pe larg în practica Curții Constituționale în cauze similare și anume: în Hotărârile sale nr. 2 din 30.01.2018 și nr. 5 din 06.03.2018. Curtea menționează că exigențele statului de drept presupun inter alia asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41). În acest context, Curtea reține că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. În Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că: „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea

conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...].” În acest context, în jurisprudența sa anterioară, Curtea a subliniat că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelisme legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr.2 din 30.01.2018). Prin Hotărârile Curții Constituționale menționate, au fost declarate neconstituționale două prevederi din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi care dublau două sancțiuni prevăzute de Codul contravențional.

B. Pretinsele încălcări ale articolelor 1 alin. (3), 23 și 46 din Constituție

1. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept, reiterat constant în jurisprudența Curții Constituționale și care se desprinde din spiritul articolului 1 alin. (3) din Constituție îl constituie principiul legalității.

2. Atât instanța de contencios constituțional națională cât și Curtea Europeană, care constituie o instanță constituțională la nivelul întregii Europe, au statuat în jurisprudență că: „noțiunea de „lege” implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind accesibilitatea, claritatea și previzibilitatea”.

3. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

4. Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție (§ 10 - HCC26/2010 (încetarea clarității de bănuț).

5. Examinând prevederea legală a cărei control de constituționalitate se solicită în raport cu celelalte reglementări existente, observăm că aceasta nu corespunde exigențelor de previzibilitate.

6. De asemenea, în cazul în care persoana va fi sancționată contravențional aceasta urmează să beneficieze de o reducere cu 50% a sumei amenzii (în cazul în care se achită în termen de 3 zile), pe când în cazul în care sancțiunea intervine în temeiul art. 71 din Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007 această facilitate nu

se aplică.

7. Mai mult, prevederile Codului contravențional enunțate permit individualizarea faptei și respectiv a sancțiunii ținându-se cont de toate circumstanțele atenuante și agravate, fapt care nu este posibil la stabilirea sancțiunii în temeiul normei contestate. Or, aceasta din urmă stabilește în termen imperativ că sancțiunea constituie „*tariful dublu al taxei stabilite pentru depășirile de greutate și/sau dimensiune la eliberarea autorizațiilor speciale de transport, conform Titlului IX al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997*”, astfel persoana fizică fiind sancționată suplimentar cu o amendă în mărime de 5550,70 lei.

8. Prin urmare, aplicarea în speță atât a sancțiunii prevăzute de Codul contravențional, cât și a sancțiunii stabilite în art. 71 din Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007 este de natură să afecteze și dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituție.

9. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că amenzile pot constitui o încălcare a dreptului de proprietate numai în cazul în care acestea creează persoanei în cauză o sarcină excesivă sau dacă îi periclitizează în mod fundamental situația financiară; cu alte cuvinte, amenzile trebuie să fie proporționale. Amenzile nu sunt proporționale în cazul în care reprezintă sume foarte mari care creează această sarcină excesivă astfel încât au în fapt caracter de măsură de confiscare.

10. În partea de individualizare a sancțiunii, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.10 din 10.05.2016 a declarat neconstituționale unele prevederi din Codul contravențional care nu permiteau individualizarea pedepsei. Curtea în această cauză a reținut că în lipsa unei sancțiuni relativ determinate și a altor mecanisme de individualizare a sancțiunii în legea contravențională persoana nu are nici o posibilitate reală și adecvată de a beneficia pe cale judiciară de protejarea drepturilor sale, inclusiv de o sancțiune echitabilă. Individualizarea sancțiunii trebuie să reflecte relația dintre sancțiune (proporția și natura acesteia) și gradul pericolului social al faptei. În lipsa criteriilor de individualizare a sancțiunilor, statuate cert în cadrul legal, individualizarea judiciară nu poate fi efectiv satisfăcută față de contravenient pentru a-i asigura deplinătatea drepturilor și libertăților sale legitime.

11. Conform jurisprudenței constante a CEDO, incertitudinea juridică este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului.

VI. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În contextul celor expuse mai sus, solicit Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității sintagmei „*în afara amenzii prevăzute de Codul contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.3-6, art.15)*”, se aplică și *tariful dublu al taxei stabilite pentru depășirile de greutate și/sau dimensiune la eliberarea autorizațiilor speciale de*

43

transport, conform Titlului IX al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 2007), iar administratorul drumului poate solicita încasarea prejudiciului cauzat drumului, conform Codului civil al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661).” din articolul 71 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise nr. 1073 din 01.10.2007 prin raportare la prevederile articolelor 1 alin.(3), 21, 23 și 46 din Constituție.

Cu respect,

Evocat S. Chetrescu

ÎNCHEIERE

12 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central), instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător Brăgaru Alina

Grefier – Jantovan Daniel

Cu participarea:

reprezentantului reclamantului, avocatului Chetrușcă Viorel, reprezentantului pârâtului – Voitic Dumitru, reprezentantul intervenientului accesoriu Dascăl Nicolae,

examinând în ședință de judecată publică preliminară cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Creangă Iosif către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea procesului-verbal și a sancțiunii aplicate în baza acestuia,

c o n s t a t ă :

1. La data de 08 august 2018, Creangă Iosif a depus cerere de chemare în judecată către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea procesului-verbal și a sancțiunii aplicate în baza acestuia.
2. În motivarea cererii reclamantul invocă, că la 19.04.2018, conducând mijlocul de transport personal cu numărul de înregistrare CT AL 259, în calitate de persoană fizică și în interes personal, am fost stopat pe traseul M14, KM 306 pentru controlul sarcinii pe osie. După efectuarea cântăririlor menționate, a fost depistată o depășire a greutății totale admise cu 2.7 tone și o depășire a sarcinii pe osia ordinară de 1,6 tone. În acest temei, de către inspectorul Spatarel Sergiu (codul 085), a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție numărul 2152400704016047 în care a fost constatată contravenția prevăzută la art. 200 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și a fost aplicată o amendă în valoare de 300 lei. Sancțiunea dată a fost executată la 21 aprilie 2018. Tot atunci, în temeiul procesului-verbal nr. 800374 privind controlul sarcinii pe osie, de către Banari T., Castraveți V. și Pisari V. (funcțiile acestora nu sunt indicate în procesul-verbal), în baza prevederilor art. 351 din Codul fiscal al Republicii Moldova a fost aplicată o altă amendă în sumă de 5550,70 lei. Susține că, astfel se constată aplicarea ilegală a două sancțiuni pentru aceeași contravenție.
3. Menționează că, sancțiunea în sumă de 5550,70 lei aplicată prin procesul-verbal nr. 800374 privind controlul sarcinii pe osie a fost aplicată suplimentar la sancțiunea prevăzută de Codul contravențional în temeiul pct. 71 din Regulamentul cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 01.10.2007.
4. La 27 aprilie 2018, reclamantul a depus o contestație în adresa Agenției Naționale Transport Auto în care și-a exprimat dezacordul cu sancțiunea aplicată și solicitat anularea procesului verbal nr. 800374 din 19.04.2018 și a sancțiunii aplicate prin acesta.
5. La 06 iunie 2018, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a dat răspunsul nr. 02/1-1-3743/1 din 24.05.2018 prin care a respins contestația reclamantului.
6. Solicită reclamantul Iosif Creangă anularea procesului-verbal nr. 800374 din 19.04.2018, întocmit cu referire la Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” privind controlul sarcinii pe osie și anularea sancțiunii aplicate reclamantului potrivit procesului-verbal nr. 800374 din 19.04.2018 în mărime de 5 550,70 lei.

asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

- 18. Curtea Constituțională a mai reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
- 19. Instanța de judecată constată că în speță sunt întrunite toate condițiile necesare stabilite de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că obiectul excepției, art.71 din Hotărârea de Guvern nr.1073 din 01.10.2007 privind aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Creangă Iosif către Autoritatea Asministrativă „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea procesului-verbal și a sancțiunii aplicate în baza acestuia, excepția este ridicată de reprezentantul reclamantului, avocatul Chetrușca Viorel, din care considerente cererea urmează a fi admisă.
- 20. În conformitate cu prevederile art. 12¹ alin.(3) Cod de procedură civilă, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.
- 21. În conformitate cu prevederile art. art.12¹, art.269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e :

Se admite cererea reprezentantul reclamantului, avocatului Chetrușca Viorel cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale sesizarea reprezentantului reclamantului Creangă Iosif, avocatului Chetrușcă Viorel privind excepția de neconstituționalitate a art.71 din Hotărârea de Guvern nr.1073 din 01.10.2007 privind aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Creangă Iosif către Autoritatea Asministrativă „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea procesului-verbal și a sancțiunii aplicate în baza acestuia.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței,
judecător**

Brăgaru Alina

